

MALONIAI KVIĖCIAME JUS Į
TARPTAUTINĘ KONFERENCIJĄ

**MODERNIZACIJA.
XX A. 7–8 DEŠIMTMEČIŲ BALTIJOS ŠALIŲ MENO,
ARCHITEKTŪROS IR DIZAINO KONTEKSTAI,**

YKSIANČIĄ 2010 m. GRUODŽIO 3–4 d.,
PENKTADIENĮ IR ŠEŠTADIENĮ,

NACIONALINĖS DAILĖS GALERIJOS
AUDITORIJOJE (Konstitucijos pr. 22, Vilnius)

YOU ARE CORDIALLY INVITED
TO ATTEND THE INTERNATIONAL CONFERENCE

**MODERNISATION.
CONTEXTS OF BALTIC ART, ARCHITECTURE,
AND DESIGN. 1960s–70s**

FRIDAY AND SATURDAY, 3–4 DECEMBER 2010

IN THE AUDITORIUM OF THE NATIONAL GALLERY
OF ART (Konstitucijos ave. 22, Vilnius)

PROGRAMA / PROGRAMME

Gruodžio 3 d., penktadienis / Friday, 3 December

11.00–11.15 **LOLITA JABLONSKIENĖ**
(Nacionalinė dailės galerija / National Gallery of Art, Vilnius)
Įžanginis žodis / Introduction

11.15–11.45 **SUSAN E. REID**
(Šefildo universitetas / University of Sheffield)
Tai rytojusi! Vartotojų gaminimas Sovietų Sąjungoje
7 dešimtmetyje / This is Tomorrow! Producing the Consumer in
the Soviet Sixties

11.45–12.15 **JÓZEF A. MROZEK**
(Varšuvos dailės akademija / Academy of Fine Arts, Warsaw)
Atšilimas: dizainas ir politika Lenkijoje 1953–1963 m. / The
Thaw: Design and Politics in Poland from 1953 to 1963

12.15–12.45 **MARIJA DRĖMAITĖ**
(Vilniaus universitetas / Vilnius University)
Pramonė ir modernizmas Baltijos jūros regione
7–8 dešimtmečiais / Industry and Modernism in the Baltic Sea
Region in the 1960s and 1970s

13.00–14.30 **PIETŲ PERTRAUKA / LUNCH BREAK**

14.30–15.00 **REGINA LAKAČAUSKAITĖ-KAMINSKIENĖ**
(Vilniaus universitetas / Vilnius University)
Buities modernizacija – politikos ir ideologijos refleksija / The
Modernisation of Domestic Life as a Reflection of Politics and
Ideology

15.00–15.30 **KAI LOBJAKAS**
(Estijos taikomosios dailės ir dizaino muziejus, Talinas / Estonian
Museum of Applied Art and Design, Tallinn)
Tarp meno ir pramonės. Talino dailės kombinato veikla
6–7 dešimtmečiais / Between Art and Industry. The Art Products
Factory in Tallinn in the 1950s and 1960s

15.30–16.00 **KAROLINA JAKAITĖ**
(Vilniaus dailės akademija / Vilnius Academy of Arts)
Eksperimentinio biuro kronika: Lietuvos grafinio dizaino
7–8 dešimtmečių pavyzdžiai / The Chronicle of the Experimental
Bureau: Examples of Lithuanian Graphic Design in the 1960s
and 1970s

16.00–16.30 **KAVOS PERTRAUKA / COFFEE BREAK**

16.30–17.00 **ANDRES KURG**
(Estijos dailės akademija, Talinas / Estonian Academy of Arts, Tallinn)
Kibernetika, informacijos teorijos ir dizainas. 8 dešimtmečio
pradžios meno praktikos Taline permąstymas / Cybernetics,
Information Theories and Design. Rethinking Artistic Practices
in Tallinn in the Early 1970s

17.00–17.30 **ILIĀNA VEINBERGA**
(Latvijos dailės akademija, Ryga / Latvian Academy of Arts, Riga)
Specifiniai poslinkiai materialiojoje aplinkoje: pramoninis
dizainas Latvijos SSR 7–8 dešimtmečiais / Peculiar Shifts in
the Material World: Industrial Design in the Latvian SSR in the
1960s and 1970s

17.30–17.50 **DAINIUS LIŠKEVIČIUS**
(Vilniaus dailės akademija / Vilnius Academy of Arts)
Gyvenimo būdo žurnalas: vaizdų kronika / Lifestyle Newsreel:
Visual Chronicle
Vaizdinis pranešimas / A Visual Essay

Gruodžio 4 d., šeštadienis / Saturday, 4 December

12.00–12.30 **JOES SEGAL**
(Utrechto universitetas / Utrecht University)
Ginčytinas paveldas. Modernusis menas VDR? / A Contested
Heritage. Modern Art in the GDR?

12.30–13.00 **JEKATERINA DIOGOT**
(Ekaterina Degot) (Maskva / Moscow)
Grupė NER ir radikaliai kairiuoliško miestų planavimo
tradicija / The NER Group and the Tradition of the Radical
Left-Wing Urban Planning

13.00–13.30 **MAIJA RUDOVSKA**
(Latvijos dailės akademija, Ryga / Latvian Academy of Arts, Riga)
Kai stalinizmas susidūrė su modernizmu: ankstyvieji latvių
architektės modernistės Martos Staņa projektai / When
Stalinism Met Modernism: The Early Projects of Latvian
Modernist Architect Marta Staņa

13.45–15.00 **PIETŲ PERTRAUKA / LUNCH BREAK**

15.00–15.30 **ŪLA TORNAU**
(Vilniaus dailės akademija / Vilnius Academy of Arts)
Naujos vizijos? Gyvenimo būdai ir vartotojų kultūra 7-ojo
dešimtmečio pradžios Vilniaus centro urbanistinėse vizijose /
New Visions? Lifestyles and Consumer Culture in the Urban
Imagination of Vilnius' Centre in the Early Sixties

15.30–16.00 **VYTAUTĖ AUŠKALNYTĖ**
(Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University, Kaunas)
Masinės gamybos baldai Sovietų Lietuvoje. Eksperimentinio
konstravimo biuro veikla / Mass-Produced Furniture in Soviet
Lithuania. The Work of the Experimental Design Bureau

16.00–16.20 **ERNESTAS PARULSKIS** (Vilnius).
Trečias geriausias daiktas / The Third Best Thing
Vaizdinis pranešimas / A Visual Essay

16.30–17.00 **KAVOS PERTRAUKA / COFFEE BREAK**

17.00–17.45 **DISKUSIJA / DISCUSSION**

Po Antrojo Pasaulinio karo Baltijos šalys nebuvo niūrus užkampis. Inkorporuotos į SSRS, nors ir turėdamos tik 20 metų nepriklausomų nacionalinių valstybių patirtį, jos iš dalies išsaugojo senojo gyvenimo būdo elementus, kultūrinę atmintį ir „Didžiojoje Tėvynėje“ puikavosi išskirtiniu „artimųjų Vakarų“ įvaizdžiu. Populiarios buvo kasdienio gyvenimo gerovė, komfortą (vakarietiška gyvenimo standartą) simbolizavusios baltiškios prekės: latviški kvepalai „Dzintars“, radijo imtuvai VEF, estiški indai ir šviestuvai, lietuviški nešiojami televizoriai „Šilelis“ ir kt., kurias sovietiniai piliečiai medžiojo kaip užsieninį deficitą. Legendiniai tapo Baltijos pajūrio kurortai, kavinių ir restoranų kultūra ir t. t. Nuo XX a. 6 dešimtmečio šiose šalyse ėmė formotis vietinės modernios dailės, fotografijos, architektūros ir dizaino kryptys, jungiančios ikikarinio modernizmo pamokas, šaltojo karo procesų sustiprintą šiuolaikinės Vakarų kultūros įtaką ir to meto sovietinės ideologijos bei estetikos imperatyvus. Šios konferencijos tikslas – apmąstyti XX a. 7–8 dešimtmečių Baltijos šalių kultūros modernizacijos savitumą bei įvertinti jį tarptautiniame kontekste. Siekiama pristatyti naujas sovietinio laikotarpio architektūros ir dizaino atodangas, aptarti XX a. II pusėje Rytų Europos šalyse susiformavusių modernybių specifiką ir jų ryšius su pagrindinėmis Europos meno tendencijomis, ypač kaimyniniuose, nors ir „geležinės uždangos“ atskirtuose regionuose.

Konferencija vyks anglų kalba.

The Baltic States in Soviet times were not entirely gloomy “god-forsaken” places. They were incorporated into the USSR much later than the other republics. Although they entered the Union with only a 20-year experience of independent statehood, they had managed to preserve some elements of the lifestyle and the cultural memory, and enjoyed an exclusive image as “our little West” in the “Great Motherland”. In the Soviet Union, many Baltic goods, such as the Latvian perfume Dzintars, VEF portable radios, Estonian lamps and tableware, and the Lithuanian-produced Šilelis portable televisions, represented a high degree of welfare and prosperity (a “Western standard of living”), and were thus sought after by Soviet citizens as highly desired foreign products, of which the USSR was in constant short supply. The Baltic seaside resorts, and the relaxed atmosphere of their cafes and restaurants were also legendary. Local trends in modern art, photography, architecture and design, combining the lessons of prewar modernism, the influence of contemporary Western culture enhanced by the theatre of the Cold War, and the imperatives of Soviet ideology and aesthetics, started forming in these countries from the end of the 1950s onwards. This conference aims to reflect on the modernisation of Baltic culture during the 1960s and 1970s, and to evaluate it in a wider international context. New research on Baltic architecture and design from the Soviet period is presented. It also discusses East European postwar modernity and its links with the leading international trends of the period, especially between neighbouring countries that were separated by the Iron Curtain.

The working language of the conference will be English.

Konferencija yra bendradarbiavimo projekto NEMATOMOS PRAEITIES ATGAVIMAS, remiamo Europos Sąjungos programos „Kultūra 2007–2013“, dalis

This project has been carried out within the framework of RECUPERATING THE INVISIBLE PAST and with the support of the Culture 2007-2013 programme of the European Union



Projektą remia / Supported by:
Lietuvos Respublikos kultūros rėmimo fondas / Fund for Support of Culture of the Republic of Lithuania

Šis projektas finansuojamas remiant Europos Komisijai. Šis leidinys atspindi tik autoriaus požiūrį, todėl Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame pateikiamos informacijos naudojimą.

This work programme has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.



Informacija tel. (8 5) 212 29 97
www.ndg.lt; www.ldm.lt; www.muziejai.lt

For more information please call (+370 5) 212 29 97
www.ndg.lt, www.ldm.lt, www.muziejai.lt

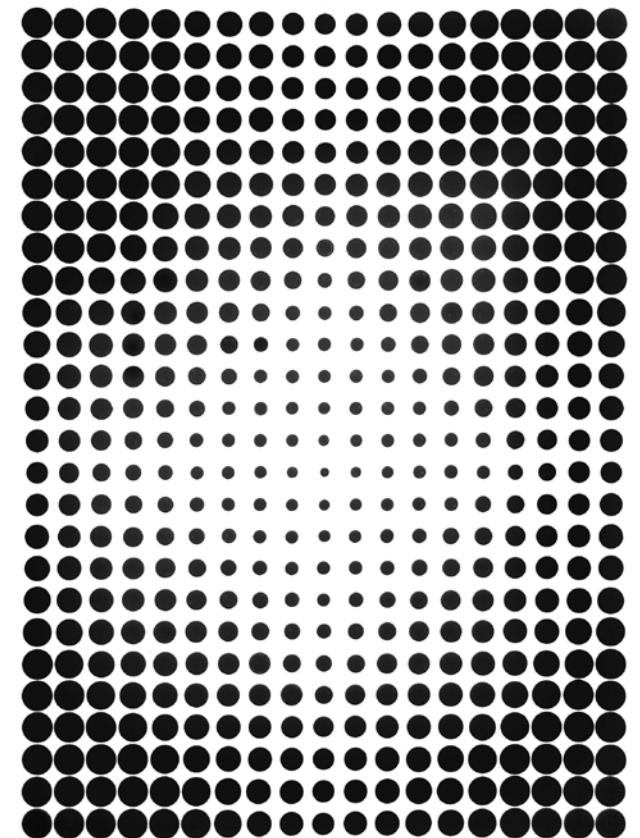
Ilustracija / Image:
Kęstutis Gvalda. Plakatas „Mūsų šviestuvai“ (fragmentas) /
Poster “Our Lamps” (detail), 1976.

TARPTAUTINĖ KONFERENCIJA MODERNIZACIJA. XX A. 7–8 DEŠIMTMEČIŲ BALTIJOS ŠALIŲ MENO, ARCHITEKTŪROS IR DIZAINO KONTEKSTAI

INTERNATIONAL CONFERENCE
MODERNISATION.
CONTEXTS OF BALTIC ART,
ARCHITECTURE, AND DESIGN. 1960s–70s

2010 M. GRUODŽIO 3–4 d.
3–4 DECEMBER, 2010

KVIETIMAS / INVITATION



NACIONALINĖ DAILĖS GALERIJA / NATIONAL GALLERY OF ART
KONSTITUCIJOS pr. 22, VILNIUS